

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO

Bydgoszcz, dnia 21 listopada 2013 r.

Poz. 3484

ZARZĄDZENIE Nr 0210/23/2013 REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA w BYDGOSZCZY

z dnia 18 listopada 2013 r.

w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Źródła Rzeki Stążki”

Na podstawie art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2013 r. poz. 627, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1.1. Ustanawia się plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Źródła Rzeki Stążki” zwanego dalej „rezerwatem”.

2. Rezerwat położony jest w granicach obszaru specjalnej ochrony ptaków Bory Tucholskie PLB220009 oraz obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Dolina Brdy i Stążki w Borach Tucholskich PLH040023, zwanych dalej obszarami Natura 2000.

§ 2.1. Celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie fragmentu doliny rzeki Stążki wraz z jej źródłami o wyjątkowych walorach widokowych.

2. Przyrodniczymi i społecznymi uwarunkowaniami realizacji celu ochrony, o którym mowa w ust. 1, są:

- 1) położenie rezerwatu w całości na gruntach należących do Skarbu Państwa, zarządzanych przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, Nadleśnictwo Tuchola;
- 2) położenie rezerwatu na terenie Tucholskiego Parku Krajobrazowego;
- 3) położenie rezerwatu w obrębie zwartej kompleksu leśnego (monokultur sosnowych);
- 4) dominacja monokultur sosnowych w zbiorowiskach leśnych rezerwatu.

§ 3. Identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji i ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków na obszarze rezerwatu przedstawia tabela stanowiąca załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 4. Obszar rezerwatu obejmuje się ochroną ścisłą w oddziale 63d oraz ochroną czynną w pozostałych oddziałach obrębu Zalesie, Nadleśnictwa Tuchola.

§ 5.1. Określenie działań ochronnych na obszarze ochrony czynnej, z podaniem ich rodzaju, zakresu i lokalizacji, przedstawia tabela stanowiąca załącznik nr 2 do zarządzenia.

2. Nie określa się działań ochronnych na obszarze ochrony ścisłej.

§ 6. Na terenie rezerwatu nie wskazuje się obszarów i miejsc udostępnianych do celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych, sportowych, rekreacyjnych, amatorskiego połowu ryb i rybactwa.

§ 7.1. Na terenie rezerwatu nie wskazuje się miejsc, w których może być prowadzona działalność wytwórcza i handlowa.

---

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2013 r. poz. 628 i 842.

2. Wskazuje się jako miejsce, w którym może być prowadzona działalność rolnicza, oddziały 63 a, b, c oraz 34 g, h, obrębu Zalesie, Nadleśnictwa Tuchola.

§ 8. Opis granic obszarów Natura 2000 w części pokrywającej się z rezerwatem, w postaci współrzędnych geograficznych punktów ich załamania, zawiera załącznik nr 3 do zarządzenia.

§ 9. Mapę obszarów Natura 2000 oraz znajdującego się na ich terenie rezerwatu przedstawia załącznik nr 4 do zarządzenia.

§ 10.1. Nie określa się istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony gatunków ptaków i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Bory Tucholskie PLB220009 w granicach rezerwatu przyrody, z uwagi na brak takich zagrożeń.

2. Identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin i zwierząt będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Brdy i Stążki w Borach Tucholskich PLH040023 w granicach rezerwatu przyrody, przedstawia tabela stanowiąca załącznik nr 5 do zarządzenia.

§ 11. 1. Nie określa się celów działań ochronnych na obszarze Natura 2000 Bory Tucholskie PLB220009 w części pokrywającej się z rezerwatem.

2. Cele działań ochronnych na obszarze Natura 2000 Dolina Brdy i Stążki w Borach Tucholskich PLH040023 w części pokrywającej się z rezerwatem określa załącznik nr 6 do zarządzenia.

§ 12.1. Nie określa się działań ochronnych na obszarze Natura 2000 Bory Tucholskie PLB220009 w części pokrywającej się z rezerwatem.

2. Działania ochronne na obszarze Natura 2000 Dolina Brdy i Stążki w Borach Tucholskich PLH040023 w części pokrywającej się z rezerwatem, ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, przedstawia tabela stanowiąca załącznik nr 7 do zarządzenia.

§ 13. Nie wprowadza się wskazań do zmian w istniejącym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Cekcyn, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planie zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego dotyczących eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, niezbędnych dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk, dla których ochrony wyznaczono obszary Natura 2000.

§ 14. Nie wprowadza się ustaleń do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Cekcyn, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planu zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego, dotyczących eliminacji lub ograniczenia zagrożeń w rezerwacie wewnętrznych lub zewnętrznych.

§ 15. Traci moc zarządzenie nr 11/2009 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 2 czerwca 2009 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Źródła rzeki Stążki” (Dz.Urz.Woj.Kuj.-Pom. Nr 74, poz. 1360).

§ 16. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Bydgoszczy
Włodzimierz Ciepły

Załącznik Nr 1 do Zarządzenia Nr 0210/23/2013
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
z dnia 18 listopada 2013 r.

Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków na obszarze rezerwatu

Lp.	Identyfikacja zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków
1.	Procesy erozyjne na zboczach.	Prowadzenie zabiegów pielęgnacyjnych i ochronnych związanych z renaturalizacją drzewostanu.
2.	Niewłaściwy skład gatunkowy drzewostanów.	Stopniowa przebudowa drzewostanów. Cięcia powinny być wykonywane poza okresem lęgowym ptaków.
3.	Naturalna sukcesja oraz zaburzenie stosunków wodnych w obrębie zbiorowisk łąkowych, stanowiących siedlisko rzadkich gatunków roślin (np. staroduba łąkowego <i>Ostericum palustre</i> , kukułka szerokolistnej <i>Dactylorhiza majalis</i> , kukułka plamistej <i>Dactylorhiza maculata</i> i storczyka kukawki <i>Orchis militaris</i>)	1. Ekstensywne użytkowanie łąk. 2. Utrzymanie właściwych stosunków wodnych przez konserwację istniejących urządzeń wodno-melioracyjnych, która będzie polegać na utrzymaniu aktualnych parametrów rowów i ich drożności (zabiegi obejmują wykaszanie i profilowanie oberwanych skarp, usuwanie ewentualnych zatamowań i odmulanie na przedmiotowych odcinkach).
4.	Podtopienia łąk w oddz. 63 i 34 w związku z budową tam przez bobry.	Rozbiórka części tam lub montaż rur przelewowych.
5.	Szkody wyrządzane przez zwierzęta łowne w ekosystemach leśnych.	Ochrona odnowień, m. in. poprzez stosowanie grodzień.
6.	Rozprzestrzenianie się obcych gatunków roślin (np. czeremchy), występujących w drzewostanach sąsiadujących z rezerwatem.	Kontrola występowania gatunków obcych w rezerwacie oraz ich usuwanie po stwierdzeniu takiej potrzeby.
7.	Nadmierne rozmnażanie się owadów powodujących zagrożenie dla trwałości ekosystemów leśnych borowych.	Prognozowanie i ewentualne zwalczanie nadmiernie rozmnażających się owadów powodujących zagrożenie dla trwałości ekosystemów leśnych.

Załącznik Nr 2 do Zarządzenia Nr 0210/23/2013
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
z dnia 18 listopada 2013 r.

Określenie działań ochronnych na obszarze ochrony czynnej, z podaniem ich rodzaju, zakresu i lokalizacji

Lp.	Rodzaj działań ochronnych	Zakres działań ochronnych	Lokalizacja działań ochronnych ¹⁾
1.	Renaturalizacja łągu jesionowo-olszowego Fraxino-Alnetum	1. Usuwanie gatunków obcych ekologicznie i geograficznie - całkowite usunięcie świerka pospolitego i sosny powinno nastąpić w najbliższym dziesięcioleciu. 2. Dokonywanie podsadzeń jesionu, a w razie konieczności także olszy.	oddz. 27 f, 28 b, 29 c 30 c, d, 31 c, 32 c, 33 f, d, 34 f
2.	Ograniczanie ekspansji świerka.	1. Całkowite usunięcie dojrzałych osobników świerka na powierzchniach przeznaczonych do naturalnej sukcesji oraz we fragmentach drzewostanów stanowiących zdegenerowaną formę grądów i olsów porzeczkowych oraz bezpośrednio im towarzyszących borów i lasów mieszanych. Zabieg należy wykonać w ciągu 15 lat od daty wejścia w życie niniejszego zarządzenia. Systematycznie należy również usuwać naloty i podrosty świerka 2. W obrębie zbiorowisk Querco-roboris pinetum, na żyznych mikrosiedliskach, dopuszcza się podsadzenia Jw, Lp, Db.	oddz. 27 c, g, 33 a
3.	Regulowanie zagęszczenia drzew w drzewostanach sosnowych pochodzenia sztucznego.	Wykonywanie cięć regulujących nadmierne zwarcie drzewostanów (zwarcie pełne) w II i III a klasie wieku z pozostawieniem drobnicy oraz ok. 10% grubizny. Należy utrzymywać zwarcie na poziomie umiarkowanym.	27a, 34 b
4.	Renaturalizacja zbiorowisk borów mieszanych Querco roboris-Pinetum	1. Systematyczne usuwanie w każdej klasie wieku drzewostanu gatunków obcych geograficznie, zastępując je gatunkami właściwymi dla siedliska. Całkowite usunięcie dojrzałych osobników świerka powinno nastąpić w okresie 15 lat od daty wejścia w życie przedmiotowego planu ochrony. 2. W przypadku gdy udział sosny w drzewostanie przekracza 70%, wskazane jest prześwietlenie drzewostanu (utworzenie luk) i odnawianie powierzchni leśnych rodzimymi gatunkami drzew, właściwych dla siedliska (Db, Jw, Lp). 3. Pielęgnacja odnowień w tym ich zabezpieczenie przed zwierzyną np. poprzez wykonywanie i utrzymanie grodzień, w tym usunięcie grodzień lub innych zabezpieczeń gdy przestaną pełnić swoje funkcje. 4. Prowadząc działania ochronne w obrębie skarp należy zastosować technologię maksymalnie ograniczającą ewentualne niszczenie lub uszkodzenie gruntu.	27d, 29 b, d, 30 b, f, 31 b, d, 32 b, d, 33 c, g, i, 34 d, i, 63 f
5.	Zachowanie we właściwym stanie płatu boru bagiennego.	Całkowite usunięcie świerka w obrębie siedliska i w jego bezpośrednim sąsiedztwie powinno nastąpić w najbliższym dziesięcioleciu.	oddz. 32 h, g

¹⁾ Plan Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Tuchola na okres 2008-2017

6.	Utrzymanie właściwych stosunków wodnych w obrębie zbiorowisk łąkowych.	1. Konserwacja istniejących urządzeń wodno-melioracyjnych, która będzie polegać na utrzymaniu aktualnych parametrów rowów i ich drożności (zabiegi obejmują wykaszanie i profilowanie oberwanych skarp, usuwanie ewentualnych zatamowań i odmulanie na przedmiotowych odcinkach). 2. W przypadku budowy tam przez bobry na terenie rezerwatu (wiążącej się z zalaniem łąk), dopuszcza się ich rozbiórkę lub montaż rur przelewowych.	oddz. 34 g, h, 63 b, c, h
7.	Ekstensywne użytkowanie łąk wilgotnych i świeżych.	Wykaszanie łąk (dokonywanie pierwszego pokosu w terminie od 1 września). Przy czym 25% powierzchni należy pozostawić w postaci nieskoszonej, co roku naprzemiennie w różnych częściach rezerwatu.	oddz. 34 g, h, 63 a, b, c
8.	Prognozowanie występowania owadów mogących stanowić zagrożenie dla trwałości zbiorowisk borowych.	Kontrola zdrowotności drzewostanu. Wykładanie pułapek feromonowych. Zabiegi przeprowadzać wg potrzeb.	27 a, b, 28 a, c, 29 a, f, 30 a, 31 a, f, 32 a, f 33 b, h, 34 a, b, c, 63 g,
9.	Kontrola występowania obcych gatunków roślin w rezerwacie oraz ich usuwanie po stwierdzeniu takiej potrzeby.	Kontrola co 5 lat występowania obcych gatunków roślin w rezerwacie oraz ich usuwanie po stwierdzeniu takiej potrzeby.	27 a, b, 28 a, c, 29 a, f, 30 a, 31 a, f, 32 a, f 33 b, h, 34 a, b, c, 63 g.
10.	Monitoring stanu łąk i chronionych gatunków roślin.	Monitoring powinien być prowadzony co 5 lat.	oddz. 34 g, h, 63 a, b, c

Załącznik Nr 3 do Zarządzenia Nr 0210/23/2013
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
z dnia 18 listopada 2013 r.

Opis granic obszarów Natura 2000 w części pokrywającej się z rezerwatem, w postaci współrzędnych geograficznych punktów ich załamania

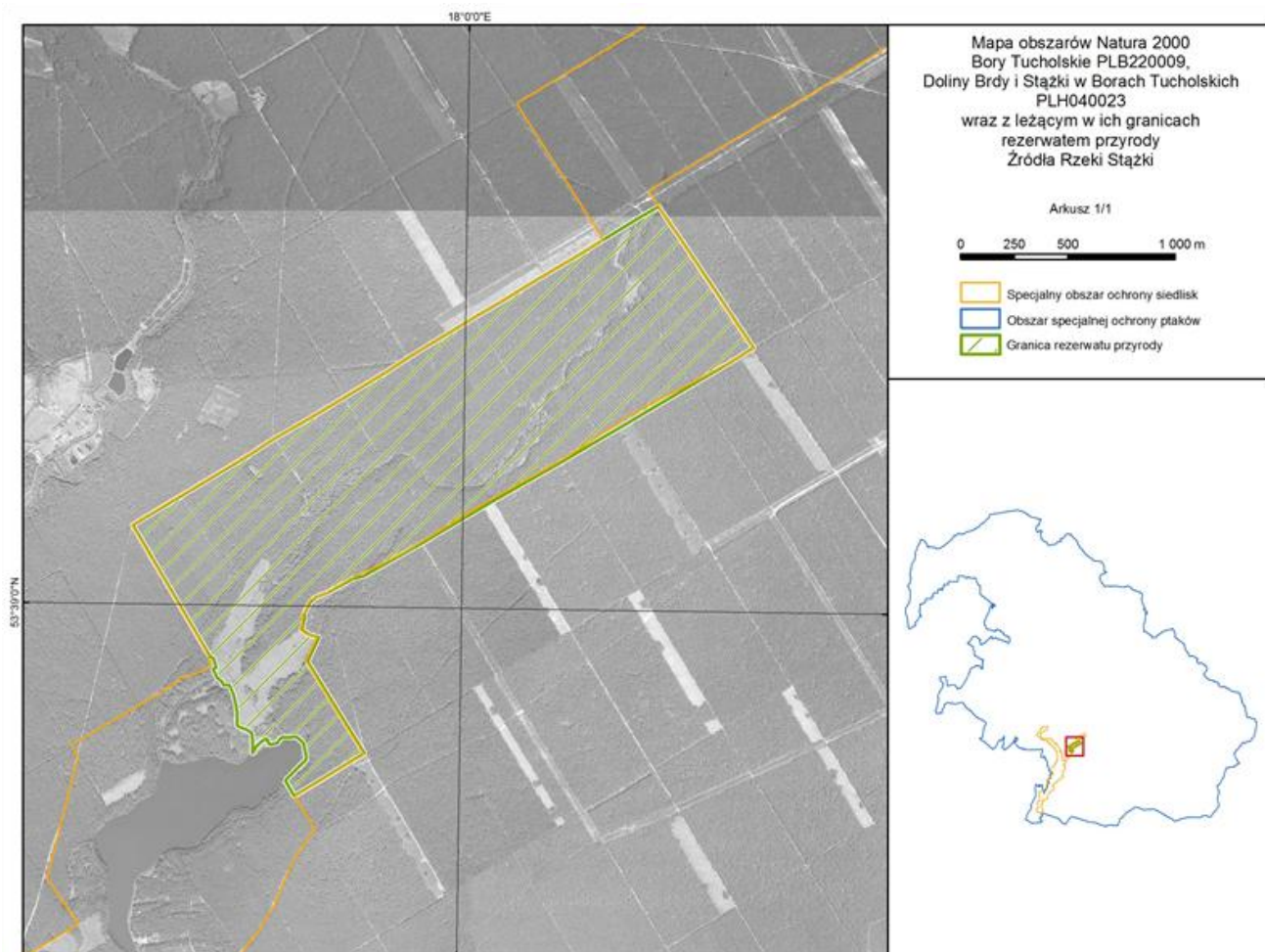
Nr	PUWG 1992	
	X	Y
1	433213,66	643003,09
2	433285,15	642887,04
3	433471,42	642584,69
4	433405,57	642544,51
5	433317,76	642490,92
6	433146,26	642386,27
7	433125,75	642420,15
8	433102,71	642458,19
9	433133,38	642489,99
10	433200,11	642553,43
11	433200,68	642573,51
12	433189,08	642633,77
13	433156,82	642660,87
14	433089,70	642660,23
15	433079,98	642655,68
16	433067,04	642634,51
17	433034,73	642625,77
18	433021,66	642639,59
19	433023,65	642646,27
20	433012,18	642653,54
21	432986,35	642635,87
22	432968,33	642617,32
23	432951,10	642586,62
24	432950,98	642648,60
25	432948,65	642665,48
26	432946,60	642680,35
27	432930,63	642691,30
28	432921,06	642697,86
29	432888,39	642707,68
30	432879,74	642716,15
31	432879,81	642728,24
32	432880,07	642775,12
33	432875,25	642802,93

34	432861,86	642859,15
35	432846,71	642895,58
36	432842,39	642903,03
37	432815,51	642902,56
38	432805,44	642924,52
39	432788,76	642935,88
40	432785,36	642938,20
41	432772,72	642965,17
42	432770,73	642969,41
43	432766,07	642979,35
44	432782,14	642986,84
45	432768,37	643029,05
46	432752,71	643036,51
47	432748,19	643044,20
48	432703,84	643119,76
49	432686,36	643149,52
50	432392,32	643650,40
51	432477,01	643701,54
52	432603,80	643778,11
53	432700,00	643836,20
54	432886,47	643948,05
55	432951,94	643987,32
56	433053,48	644052,51
57	433217,62	644149,06
58	433373,51	644242,74
59	433588,42	644373,63
60	433675,24	644429,76
61	433765,39	644485,41
62	433886,66	644558,69
63	433996,14	644624,76
64	434100,86	644687,34
65	434234,21	644768,50
66	434323,86	644822,05
67	434485,20	644917,15
68	434586,49	644980,03

69	434697,44	645048,95
70	434781,04	645098,89
71	434825,82	645125,64
72	434844,14	645136,59
73	435286,82	644474,58
74	435271,29	644465,37
75	435230,43	644441,15
76	435008,81	644309,74
77	434726,75	644141,30
78	434709,49	644131,18
79	434659,18	644101,69
80	434393,40	643945,90
81	434074,55	643762,47
82	434027,65	643734,87
83	433744,47	643568,18
84	433706,69	643546,75
85	433618,17	643496,55
86	433468,99	643411,93
87	433432,33	643403,85
88	433421,63	643401,11
89	433305,48	643337,07
90	433247,64	643313,14
91	433221,54	643293,88
92	433219,88	643290,81
93	433191,94	643239,30
94	433191,76	643219,51
95	433191,69	643212,49
96	433188,91	643194,60
97	433179,87	643160,96
98	433199,29	643147,94
99	433209,43	643141,15
100	433256,69	643125,82
101	433259,82	643124,81
102	433206,64	643014,48
103	433213,66	643003,09

Załącznik Nr 4 do Zarządzenia Nr 0210/23/2013
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
z dnia 18 listopada 2013 r.

Mapa obszarów Natura 2000 oraz znajdującego się na ich terenie rezerwatu

Załącznik Nr 5 do Zarządzenia Nr 0210/23/2013
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
z dnia 18 listopada 2013 r.

**Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000
Dolina Brdy i Stążki w Borach Tucholskich PLH040023 w granicach rezerwatu przyrody**

Lp.	Przedmiot ochrony obszaru Natura 2000	Zagrożenia		Opis zagrożenia
		istniejące	potencjalne	
1.	91D0 Lasy i bory bagienne	IO2 problematyczne gatunki rodzime	brak	Ekspansja świerka pospolitego <i>Picea abies</i> .
2.	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródłiskowe)	IO2 problematyczne gatunki rodzime	brak	Niewłaściwy skład gatunkowy drzewostanów, związany z występowaniem świerka i sosny.
3	Bóbr europejski <i>Castor fiber</i>	brak	G05 Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka	Z uwagi na tworzenie tam i zalewanie łąk będących siedliskiem wielu chronionych gatunków roślin, konieczna będzie częściowa ich rozbiórka lub montaż rur przelewowych. Tamy na terenie rezerwatu zostały zaobserwowane dopiero w 2012 roku, a przedmiotowe działanie może jedynie ograniczyć rozprzestrzenianie się bobra europejskiego w rezerwacie.

Załącznik Nr 6 do Zarządzenia Nr 0210/23/2013
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
z dnia 18 listopada 2013 r.

**Cele działań ochronnych na obszarze Natura 2000 Dolina Brdy i Stążki w Borach Tucholskich
PLH040023 w części pokrywającej się z rezerwatem**

Lp.	Przedmiot ochrony obszaru Natura 2000	Cele działań ochronnych
1.	91D0 Lasy i bory bagienne	Zachowanie płatu boru bagiennego, na powierzchni ok. 0,5 ha.
2.	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae, olsy źródliskowe)	Zachowanie łągu jesionowo-olszowego oraz uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie stanu zachowania siedliska na powierzchni ok. 26 ha
3.	1337 Bóbr europejski Castor fiber	Zachowanie stanowisk gatunku w obrębie ekosystemów leśnych rezerwatu.

Załącznik Nr 7 do Zarządzenia Nr 0210/23/2013
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
z dnia 18 listopada 2013 r.

**Działania ochronne na obszarze Natura 2000 Dolina Brdy i Stążki w Borach Tucholskich PLH040023
w części pokrywającej się z rezerwatem, ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie
i obszarów ich wdrażania**

Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Obszar wdrożenia ¹⁾	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
Działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk			
91D0 Lasy i bory bagienne	Całkowite usunięcie świerka pospolitego <i>Picea abies</i> z siedliska oraz sąsiedniego drzewostanu powinno nastąpić w najbliższym dziesięcioleciu.	oddz. 32 h, g	Nadleśnictwo Tuchola
91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródłkowe)	1. Usuwanie gatunków obcych ekologicznie i geograficznie - całkowite usunięcie świerka pospolitego i sosny powinno nastąpić w najbliższym dziesięcioleciu. 2. Dokonywanie podsadzeń jesionu, a w razie konieczności także olszy.	oddz. 27 f, 28 b, 29 c, 30 c, d, 31 c, 32 c, 33 f, d, 34 f	Nadleśnictwo Tuchola
Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów działań ochronnych			
91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródłkowe)	Monitoring stanu zachowania łęgu zgodnie z metodyką Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska oraz monitoring realizacji celów działań ochronnych, co 6 lat.	Na reprezentatywnej powierzchni wyznaczonej po weryfikacji terenowej.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
1337 Bóbr europejski <i>Castor fiber</i>	Monitoring stanu populacji, co 6 lat.	cały teren rezerwatu	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony.			
91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródłkowe)	Rozpoznanie i ocena stanu zachowania siedliska zgodnie z metodyką Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska oraz wyznaczenie punktów monitoringowych w reprezentatywnych płatach powinno nastąpić w ciągu najbliższych 6 lat.	oddz. 27 f, 28 b, 29 c, 30 c, d, 31 c, 32 c, 33 f, d, 34 f, 63 h	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy

¹⁾ Plan Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Tuchola na okres 2008-2017